

GORZELNICTWO

Pod redakcją Wiktora Syniewskiego, prof. c. k. Szkoły politechn. we Lwowie
przy współudziale Andrzeja Krupy, prof. c. k. Szkoły przemysłowej w Krakowie.

O technicznym zastosowaniu spirytusu.

Napisał

Prof. A. Krupa z Krakowa.

(Ciąg dalszy).

O jakimkolwiek technicznym zastosowaniu spirytusu może być tylko wtedy mowa, gdy ceny jego są tak dostępne, że umożliwiają mu konkurencyę z innymi materiałami, które mogą do tych samych celów być użyte. Z tego też powodu wszystkie państwa, które przewidziały wielkie znaczenie spirytusu dla celów technicznych, zwalniają go od podatków. — W niektórych państwach otrzymuje nadto spirytus, przeznaczony do celów technicznych, osobne premie.

Nie możemy na tem miejscu rozpatrywać dotyczących rozporządzeń poszczególnych rządów, zaznaczyć ogólnie musimy, że dla wszystkiego spirytusu, przeznaczonego do użycia w przemyśle, jest ze względów skarbowych ustawowo przepisane t. zw. denaturowanie czyli skażanie.

Denaturowanie polega na dodaniu do spirytusu takich środków, które z jednej strony uniemożliwiają konsumcyę jego jako napoju, z drugiej strony pozwalają spirytus denaturowany rozpoznać w łatwy sposób, w razie jakichś praktyk defraudacyjnych.

W każdym państwie przepisany jest zawsze pewien ogólny środek denaturacyjny i środki do denaturacyi specjalnych.

Jako ogólny środek denaturacyjny bywają używane różne produkty chemiczne, które z powodu obrzydliwego smaku, a po części i własności szkodliwych zdrowiu już w niewielkich dawkach unie-

możliwiają konsumcyę zadanego nimi spirytusu.

W Austrii używano do niedawna dla denaturacyi mieszaniny, złożonej z 1 części obj. roztworu fenoltaleiny, 25 cz. zasad pirydynowych i 100 cz. alkoholu metylowego (drzewnego). Przy denaturowaniu brało się 25 l. takiej mieszaniny na 100 l. czystego alkoholu.

Obecnie przepisany w Austrii środek denaturacyjny składa się z 19 cz. obj. alkoholu drzewnego, 25 cz. zasad pirydynowych i 1 cz. płynu, co do swej natury trzymanego przez rząd w tajemnicy.

Gdy nieopodatkowany spirytus ma być przeznaczony do pewnych specjalnych celów, które nie znoszą ogólnego środka denaturacyjnego, wówczas ustawy pozwalają używać specjalnych środków denaturacyjnych. Zazwyczaj są to ciała te same, na które ma być przerobiony alkohol denaturowany.

Tak np. dla fabryk octu denaturuje się spirytus samym octem, dla eteru etylowego tymże samym eterem, do innych celów bierze się szelak, kamforę, benzol, aceton, olejek terpentynowy, olej zwierzęcy, chloroform, olejek rycynowy, benzyny naftowe itd.

Jak daty statystyczne wykazują, zużywają obecnie różne gałęzie chemicznego przemysłu olbrzymie ilości alkoholu i zapotrzebowanie to w miarę rozwijania się tych gałęzi przemysłu stopniowo wzrastać musi. Że spirytus znajduje takie rozległe zastosowanie w przemyśle chemicznym, to wyda się zupełnie zrozumiałem, gdy się zważy jego właściwy, korzystny chemiczny skład, jego zdolność łatwego wchodzenia w reakcyę z różnemi ciałami chemicznymi, a jeszcze i tę okoliczność, że